

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/95/2015
Identifikačné číslo spisu:	7112010726
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7112010726.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného E. X. pre zločin ublíženia na zdraví formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 155 ods. 1 Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2015 v Bratislave dovolanie obvineného E. X., zastúpeného obhajcom JUDr. Ľubošom Bajuzíkom, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 12. júna 2014 sp. zn. 7 To 58/2014, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného E. X. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice I z 19. februára 2014 sp. zn. 3 T 57/2012 bol obvinený E. X. uznaný za vinného zo zločinu ublíženia na zdraví formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 155 ods. 1 Tr. zák na skutkovom základe, že

v Košiciach dňa 20.12.2011 v čase okolo 15.00 hod. spoločne so skôr odsúdenými J. F., K. X. a obžalovaným D.D. v chatovej lokalite O. B. v chatke č. III. XXXX na prízemí v obývacej izbe K. X. ako prvý udrel päťou do tváre H. P., ktorý spadol na zem, kde ho následne ďalej udieral päťami do tváre a kopal do oblasti hlavy, chrbta a brucha, na čo sa k nemu pridali aj E. X. a J. F., ktorí poškodeného taktiež udierali päťami do oblasti tváre a kopali do celého tela a následne ho vyhodili pred chatku, kde ďalej do neho kopali E. X., J. F. a D.D., pričom poškodeného následne odviekli na zástavku MHD Horný Bankov, kde ho hodili do kontajneru na odpad číslo 707, čím mu spôsobili poranenia, a to pomliaždeniny mäkkých tkanív v oboch čelových oblastiach a temenno-spánkových oblastiach obojstranne, nakrvácanie pod tvrdú mozgovú blanu v čelovo temenno-spánkovej oblasti vľavo, opuch mozgu vľavo, otras mozgu s retrográdnou amnéziou, pomliaždeniny mäkkých tkanív tváre obojstranne s krvnými podliatinami, zlomeninu prednej steny čeľuste a očnicu vpravo s nakrvácaním do čeľustnej dutiny, tržno-pomliaždenú ranu na hornej pere vľavo, zlomeninu desiateho až dvanásteho rebra vpravo s posunutím úlomkov s nakrvácaním do pohrudnicovej dutiny a pomliaždenie pravých pľúc s dobou liečenia od 21.12.2011 do 15.03.2012, t.j. 84 dní.

Za to bol odsúdený podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 4, § 37 písm.

h/, m/ Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov, pričom na výkon uloženého trestu bol podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. por. súd zrušil výroky o trestoch, ktoré boli obvinenému uložené

1/ trestným rozkazom Okresného súdu Košice I z 31.01.2012 sp. zn. 3 T 4/2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 14.11.2012, vo výmere 6 mesiacov nepodmienečne so zaradením do výkonu trestu so stredným stupňom stráženia pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák.,

2/ rozsudkom Okresného súdu Košice II z 25.04.2013 sp. zn. 5 T 139/2011, právoplatného 25.04.2013, ktorým mu bol uložený podmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov so skúšobnou dobou v trvaní 4 rokov s probačným dohľadom pre zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák.,

zrušené boli aj všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo na tento výrok nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. súd uložil obvinenému ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Tým istým rozsudkom bol obvinený D.D. podľa § 285 písm. c/ Tr. por. spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I zo 16.05.2012 sp. zn. 1Pv 776/2011 pre uvedený skutok, posúdený ako zločin ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 20, § 155 ods. 1 Tr. zák. oslobodený, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obvinený.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote obvinený E. X. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. P. Piovarčího. Rozsudok vo vzťahu k obvinenému D.D. nadobudol právoplatnosť.

V písomných dôvodoch odvolania (č.l. 1004-1009) namietal, že súd prvého stupňa nerozhodol správne o jeho vine. Táto nebola objektivizovaná žiadnym relevantným dôkazom, ktorý by ho bez rozporov a pochybností usvedčoval zo žalovaného skutku. Nie je pravdou, že ku skutku sa priznal. Od začiatku trestného stíhania tvrdí, že si na udalosti nepamätá, nakoľko bol pod vplyvom alkoholu. Fakt, že nepoprel svoju prítomnosť v chatke kritického dňa, nemožno považovať za priznanie. Súd sa mal v prvom rade vysporiadať so skutočnosťou, či vôbec bol schopný napadnúť poškodeného. V ďalšej časti svojho odvolania poukazoval na odmietnuté návrhy na doplnenie dokazovania s tým, že podľa vykonaného dokazovania a priznania J. F. a K. X. je nesporné, že títo nesú zodpovednosť za útok na poškodeného, ako i za jeho zranenia. Poukazom na ostatné svedecké výpovede namietal, že nebolo spoľahlivo preukázané, že sa skutku dopustil, preto navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a jeho oslobodiť, eventuálne doplniť dokazovanie.

Na základe včas podaného odvolania vo veci rozhodoval Krajský súd v Košiciach, ktorý na verejnom zasadnutí uznesením z 12. júna 2014 sp. zn. 7 To 58/2014 podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného E. X. zamietol.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 12. júna 2014, kedy vo veci rozhodol krajský súd, pričom obvinený uložený trest od 9. júla 2014 vykonáva, t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia Leopoldov.

Odpis druhostupňového rozhodnutia obvinený E. X. prevzal 21. júla 2014, prokurátor prevzal rozhodnutie 17. júla 2014 a návratka od obhajcu obvineného sa v spise nenachádza.

Okresný súd Košice I dňa 4. decembra 2015 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie

obvineného E. X., ktoré podal prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Ľuboša Bajžúžika (č.l. 1098 - 1125). Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 31. augusta 2015 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Tr. por., pretože v konaní bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu a rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V písomných dôvodoch dovolania (č.l. 1098-1125) obvinený v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. namietal, že odvolací súd svojím uznesením o jeho oprávnom prostriedku nerozhodol zákonným spôsobom. Odvolanie totiž podal prostredníctvom obhajcu voči všetkým výrokom, avšak v odôvodnení rozhodnutia nie je žiadna zmienka o forme výkonu trestu, o uloženom ochrannom protialkoholickom liečení ani o výroku o náhrade škody. Z toho dôvodu rozhodnutie súdu prvého stupňa nikdy nenadobudlo právoplatnosť. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 317 Tr. por. a na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu ďalej uviedol, že na okresnom súde sa vykonalo hlavné pojednávanie 18.11.2013, o ktorom bol riadne upovedomený. Hlavného pojednávania sa nezúčastnil, pričom požiadal konať v jeho neprítomnosti za účasti jeho obhajcu JUDr. Piovarčího. Prísediaca Emília Hajduová bola z dôvodu úrazu neprítomná, preto predseda senátu hlavné pojednávanie odročil na neurčito s tým, že dal stranám na zváženie, či by v prípade ďalších úkonov súhlasili so zmenou v zložení senátu. JUDr. Piovarčí k návrhu uviedol, že sa vyjadria písomne v lehote 5 dní. Dňa 29.01.2014 mu bolo doručené predvolanie na hlavné pojednávanie, ktoré sa malo konať 19.02.2014. V predvolaní mu nebolo dané na vedomie, že došlo k zmene v zložení senátu a či so zmenou súhlasí, o zmene ho neinformoval ani jeho obhajca. Na základe doručeného predvolania požiadal písomne súd, aby sa hlavné pojednávanie uskutočnilo v jeho neprítomnosti za účasti obhajcu. Až doposiaľ nemal vedomosť, že došlo k zmene v zložení senátu, pričom okresný súd uvedeného dňa aj rozhodol rozsudkom. Zo zápisnice o tomto hlavnom pojednávaní vyplýva, že vo vzťahu k novému zloženiu senátu nebolo vykonané poučenie podľa § 277 ods. 5 Tr. por. Pokiaľ sa jeho obhajca JUDr. Piovarčí vyjadril v jeho mene, že netrvá na opakovaní dovtedy vykonaných dôkazov, urobil to bez jeho vedomia. Z jeho písomného súhlasu nevyplýva žiadny takýto súhlas. Týmto konaním obhajcu i súdu bolo porušené jeho právo na obhajobu.

V ďalšej časti svojho dovolania v rámci tohto dovolacieho dôvodu ako aj dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. namietal nezákonný postup vyšetrovateľa pri priberaní znalcov. Príslušné uznesenia mu neboli doručené, čím došlo nielen k porušeniu jeho práva na obhajobu, ale namieta aj nezákonnosť týchto dôkazov. V závere svojho dovolania navrhol zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj jemu predchádzajúci rozsudok okresného súdu a všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo na zrušené rozhodnutia nadväzujúce a vec vrátiť okresnému súde na nové konanie a rozhodnutie.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania ostatným stranám trestného konania, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté s upozornením, že sa môžu k dovolaniu obvineného vyjadriť v lehote, ktorú im určil.

Uvedenú možnosť využil okresný prokurátor, ktorý podaním došlým súdu prvého stupňa 2. októbra 2015 (č.l. 1108 - 1109) navrhol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť, pretože nie sú splnené podmienky dovolania. Vzťah obhajcu i obvineného je ich interný vzťah, do ktorého orgány činné v trestnom konaní nemôžu zasahovať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Dovolanie podal obvinený v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. prostredníctvom splnomocneného obhajcu. Zároveň však zistil, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť na verejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a

hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá zásada je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por., pričom dôvod dovolania sa musí vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.). Dovolací súd je viazaný uplatnenými dovolacími dôvodmi a ich odôvodnením (§ 385 ods. 1 Tr. por.) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Právne fundovanú argumentáciu má zaistiť práve povinné zastúpenie obvineného obhajcom - advokátom.

Zároveň je potrebné poukázať na ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por., v zmysle ktorého dôvody podľa odseku 1 (§ 371 Tr. por.) písm. a/ až písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

V predmetnej veci, ako bolo už vyššie konštatované, obvinený v dôvodoch odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa namietal, že vykonaným dokazovaním nebola jeho vina preukázaná. Žiadne porušenie práva na obhajobu nenamietal, rovnako v jeho odvolaní nie je žiadna zmienka o nezákonnosti vykonaných dôkazov. Na tieto skutočnosti nepoukazoval ani na súde prvého stupňa. Nie je pravdivé tvrdenie obvineného, že o zmene v zložení senátu nevedel. O tejto zmene sa najneskôr dozvedel pri doručení rovnopisu rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý prevzal 21. marca 2014. Napriek tomu v odvolaní nemal voči zloženiu senátu žiadne výhrady. Dovolaciemu súdu tak v akceptovaní obvineným uplatnených dovolacích dôvodov bráni vyššie citované ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por.

Napriek tomu považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že námietky obvineného, ktorými argumentoval v rámci dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Tr. por. nie sú opodstatnené. Podľa zistenia dovolacieho súdu v predmetnej trestnej veci nedošlo zo strany orgánov činných v trestnom konaní ani zo strany súdov k žiadnemu porušeniu práva na obhajobu. Rovnako dôkazy, či už v prípravnom konaní alebo v konaní pred súdmi, boli vykonané v súlade s Trestným poriadkom.

Čo sa týka námietky obvineného, že rozsudok súdu prvého stupňa nenadobudol právoplatnosť, nakoľko odvolací súd nerozhodol o všetkých odvolaním napadnutých výrokoch, k tomu dovolací súd uvádza, že zo strany obvineného ide o nesprávny výklad procesných ustanovení.

Z ustanovenia § 183 ods. 1 písm. b/, tretieho bodu Tr. por. vyplýva, že rozsudok nadobúda právoplatnosť až vtedy, keď bolo odvolanie proti nemu zamietnuté. V konkrétnom prípade rozhodoval odvolací súd na základe odvolania obvineného podaného proti všetkým výrokom rozsudku súdu prvého stupňa. Odvolací súd postupoval podľa § 317 Tr. por. a preskúmal všetky výroky napadnutého rozsudku. Nakoľko nezistil žiadne pochybenia, odvolanie obvineného podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol. V takomto prípade žiadny ďalší výrok neprichádza do úvahy, čo je v súlade aj s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky.

V dovolacom konaní platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V prípade, že tomu tak nie je a podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmieta dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanom prípade, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky

dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného E. X. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.